VLADIMIR KOPICL

Spanyol csizma

(Részlet)

1.

Nélkülem múlt el Woodstock, de az élet, az nem fog.
Ez a gondolat vezérelt, és részben ennek megfelelően is cselekedtem. Sőt, akkor, a hatvanas évek végétől – ó, azok az ábrándos hatvanas évek! – és utána még egy évtizedig részben sikerült is, e röpke időintervallumban, amelybe oly édesen belekeveredtem, több hévvel, mint pénzzel, úgy eltöltenem az időmet, hogy jobbat el sem lehetne képzelni. Vagy roszszabbat sem akár, ki hogy nézi. Mert akkoriban mindenekelőtt csupán a saját életünk feletti, előre megformált, kemény kontroll hiányából éltünk, ennélfogva az élet is nagyjából így nézett ki. Legalábbis abban a társaságban, amelyhez én is vonzódtam, és amelyhez részben tartoztam is. Szituacionisták, konceptuális művészek, internacionalisták, de szerencsére nem fatalisták, baptisták vagy ballisták, annak ellenére, hogy a rendvédelmi szervek épp ilyennek láttak bennünket a kócos, rendezetlen fejünkkel.
Pénz tehát alapból sohasem volt valamilyen nyilvánvaló folytonosságban, tény viszont, hogy a szűkölködés, az többnyire folyamatos volt. Szóval egyfajta stabilan zavaros állapotban leledztünk, főleg egy olyan ember számára, aki az egyetemi tanulmányainak kezdetén otthagyja a lehangolt családi körét, a félig-meddig szülői házát, majd úgy éli az életét, mintha megfogta volna az isten lábát, ami viszont nemigen volt igaz. Egy szép, kis bérelt lakás. Remek lokáció. Társaság… ajjaj. Művészi beállítottságból és elkötelezettségből annyi, amennyit csak akarunk. Nem akármilyen csajok karnyújtásnyira, sőt olykor még annál is közelebb. Egykét, hm, kalandocska. Egy-két rábólintó csajocska. Mellé derűs füvecske. Olvasott versecskék szerzője. Utazások kedves kis kiállításokra. Aztán az

első nagyobb pénzecske. Majd egy kevés német márkácska. Sőt, még majdnem egy kis börtönöcske is, a helyes *kultúrpolit* útról való apró letérésecskék, illetve a politikailag alkalmatlan kijelentésecskék miatt. Rendőrség, amerre csak néztünk. Még a saját bátyámat is bevonták volna spiclinek, de szerencsére lánytestvérem volt. Méghozzá – jóféle.

És akkor – légy okos, kulcs a zárba, hórukk a nagyvilágba. Pontosabban – a zöld világba. Egyik haveromhoz, a kezdetben még művészi, ám akkor már new age és ökokommunába. De hát hová is mehetnék, amikor alig volt pénzem arra a néhány száz kilométerre is, plusz egy kevéske mellé. Ennyire lett volna szükségem, ha magam megyek, de jött velem egy újonnan társult csaj is. Volt tehát egy kevéske pénz, és valószínűleg majd lesz is, de ezt a kommunában lakó társak elől jobb volt eltitkolni, vagy legalábbis többet ért ezzel nem dicsekedni. Főként, amikor ezzel a bizonyos lánnyal egyik pillanatban tudod hányadán állsz, a másikban már nagyon nem, ami körülbelül pont azt jelenti, hogy sose tudod, mi is van. Habár így, rövid távon talán kellemesebb is a lányokkal, miként kellemesebb a rövidebb élet is, ha már ugye mindened rövid… Mert egyébként is ki szeretne túl sokáig élni, csúnyára öregedni, ráadásul azzal a rövid izéjével együtt, miközben még egyszer, utoljára mindenki meg akarja tapogatni, mielőtt eltemetnék? Hiszen ilyenek a szokások mifelénk, és akkor a hagyományokat tisztelve nem kísérnek el szépen, csendben, hanem még úgy kihűlve is hívogatnak, csókolgatnak és nem utolsó sorban tapogatnak. És egészen a tök(ély)ig kitapogatnak. Miközben csak sóhajtoznak, de sóhajtoznak ám, hogy a jóisten vigyázzon rád, és hasonlók, bizony, még akkor is. Majd a végén valamelyik jelenlévő, a sors keze által odarendelt élettárs, vagy félig-meddig élettárs halk zokogásba is kezd, úgy tesz, mintha végre pont abban a pillanatban élvezett volna el, amikor a saját szemével bizonyosodott meg róla, hogy az elhunyt ténylegesen és totálisan halott.

Szerencsére Mimi, az én kedves arcocskájú útitársam hirtelen úgy életre tudott kelni így élőként is mellettem, egy sima simogatástól is úgy be tudott gerjedni, mintha az egész teste egyetlen erogén zóna lenne, amely egy pillanat alatt belobban, mint egy dzsungel napalmtámadáskor. Ám pont abban a másodpercben, amikor az áldott pillanat éppen kopogtat-

ni készült volna a kis ajtaján, ő rendszerint meg tudta mutatni, hogy akkor most inkább mégsem lépné át a kiszabott vörös vonalat! Magyarán akkor most nem adna nekem többet, de legfőképpen nem mélyebbet. Mintha annyira szívesen odaadna magából az égvilágon mindent, de akkor egyszer csak hirtelen jelez a program, hogy: állj!
Semmi értelme, habár lehet, hogy egyrészt éppen e határozatlansága miatt vonzódtam hozzá, hogy megoldjuk azt a közöttünk fennálló hátramaradt, mélységes feladatot, másrészt a mondhatni teljesen tisztességes kinézete miatt. Hm, csinos küllem, bizony, tetőtől talpig vonzó volt, talán egy picikét teltebb csak attól az optimális partneri mértéktől, amit az én akkori ötven kilóm nyújtott alapul, vagy talán ötven kilótól egy picit több, ággyal együtt.
És így mi ketten, Mimi és én elutazunk szépen a ZZ-be, a Zöld Zónába, azzal a tervvel, hogy egy kicsit lenyugodjunk végre, aztán később talán majd onnan folytathatjuk utunkat az osztrák AAO nevű kommunába, ahová engem előzőleg meg is hívtak már néhányszor, mindenféle csábító-provokatív *anyagokat* kapván tőlük, de nem mentem el, mivel nem ismertem ott senkit. Így indultam én el nyugisan erre a zöld útra Mimivel, mint egyébként egy szabad freak, Miminek pedig sikerült megegyeznie a szüleivel egy salamoni ítélet árán, sőt végül sikerült néhány dinárt is kicsikarnia tőlük. Majd stoppoltunk, amikor megtorpantunk, kicsit fizettünk az útért, és végül félholtan, éhesen, fáradtan, de elértük úti célunkat egész napos kóborlás után, ráadásul teljesen kikészülve, mivel gyalog folytattuk onnan, ahol az utolsó autó kidobott bennünket. Mert onnan a jó szándékkal nem kikövezett út jobbra-balra vezetett csak bennünket, hogy aztán legvégül, a gyaloglástól kimerülten, egy kisebb emelkedő után megérkezzünk a domb mögött gondosan eltakart, az Ideában ideiglenes munkát vállaló, fiatal öko-utópisták kommuna-oázisába.
Amikor betoppantunk, már alkonyodott. És nem csak kint, hanem minden szempontból: a vacsora igen szegényes és eléggé bizonytalan volt, és félhomályban, áram nélkül még a gyertyát is be kellett osztani! A hangulat mélyponton – és a kút is kiapadt tegnap! Ugyan vidámság azért akadt, de hivatalosan vissza kellett fogni, az Új Korszak gyerekeinek irányelveivel összhangban, akik a nyugati központokból jöttek, Kelettől

mélyen átszellemülten. *A szórakozás korszaka lejárt, ez az építés ideje már!* Csak néhány szót sikerült váltanunk a házigazdákkal, és már el is érkezett az alvás ideje, az aaaaaaaaaalvás helye pedig a padlás. Ott bőven van hely minden ZZ-lakosnak, ha példásan összebújnak, kivéve ugye azokat, akik éjjel talán a csillagokból szeretnének olvasni, vagy esetleg hm, és hm-hm, kicsit odasimulnának egy másik nem alvó mellé. Ennek a dolognak viszont ezen a padláson helye nincs, ugyanis itt alszanak gyerekek is. Két egész kicsi gyerkőc, az itt lévő két házaspár közül az egyiknek a gyerekei, mivel a többi itt lévő ember hivatalosan mind pár nélküli, legalábbis amíg a sors össze nem párosítja valakivel őket, vagy amíg beléjük nem botlasz véletlenül a birtok valamely eldugott sarkában.

Mivel a padlás már dugig tömve volt, megakadt a szemünk két kisebb matracon a ZZ-hálószoba legtávolibb sarkában, a főbejárat felől nézve belül, egészen a tető alatt. Ide húzódtunk be Mimivel, különös figyelemmel vendég mivoltunk magánszférájára. Pedig egy fél lépéssel arrébb állt egy nagyobbacska matrac is, kétszer nagyobb, mint a miénk, de ezen már aludt valaki. Óvatosan becsusszantunk a kis fészkünkbe, hogy fel ne ébresszük a szomszédot, aki olyan erősen lélegzett, mintha két ember aludt volna egy testben, vagy legalábbis mintha nem egyedül feküdt volna ott. Amikor kényelembe helyeztük magunkat, lefeküdtünk és egymáshoz érintettük orrocskáinkat, mindketten hegyezni kezdtük a fülünket, majd gyorsan rájöttünk, hogy ezen a szomszéd matracon voltaképpen két személy alszik, és két különböző módon lélegeznek: az egyik, mintha medvebrummogást hallgatnál egy ősrégi, jó akusztikájú barlang mélyén, a másik pedig nagyon halkan, csendben szuszog. És mindezzel összhangban mozgott a testük körvonala is a takaró alatt: az egyik alig láthatóan, de meglehetősen nagy körvonalakkal határolva, a másik pedig sokkal kisebb nála, de nem egészen pici. Időközben az a brummogás is pillanatok alatt átváltott rendes horkolásba, mintha mindjárt következne a téli álom, úgyhogy mi majd szétpukkadtunk, de azért nem nevettük el magunkat hangosan.

A padlásszoba betelt a szuszogás morajával. Nem túl jó finta alváshoz. Se nem jó finta, se nem jó formátum. Még mindig ébren, Mimivel összebújtunk egymás fáradtságát kitapogatandó. Megérintettem testének

legfontosabb pontjait, csak hogy ellenőrizzem, mi a helyzet. A helyzet ugyanis nem volt valami, ám pillanatok alatt megjavult. Egy-két pillanat, s a lélegzet úgy szakadt meg, mint a görög Trója alatt. Majd lecsillapodtam, és picit arrébb mentem, de az ördög sose alszik, a szomszédos, idomtalan nagy termet ébren volt, megmozdult és odaszólt hozzám, hogy… Igazából nem értettem, hogy mit szólt, de tudtam, mit mondott: *Hagyjad azt most. Az éjszaka, itt nálunk, alvásra szolgál.*

2.

A REGGEL NEM HOZOTT SEMMI VÁLTOZÁST, azon kívül, hogy mindenkinek megvirradt. Miminek és nekem duplán, mert gyorsan rájöttünk, hogy egy kicsit kellemetlen pillanatban érkeztünk meg a ZZ-be. Nemcsak azért, mert épp a tegnapelőtt kiszáradt kút mellett elköltött, igen böjtös vacsora idején toppantunk be, hanem mert egyfajta feszültség, sőt krízis volt érezhető a közösségen belül. Nem a kommunával kapcsolatos krízisre gondolok, persze hogy nem, hiszen a jelenlévők többsége semmiféleképpen nem szeretett volna elmenni onnan, hanem az emberekben dúló krízisről volt szó, akik közül legalább ötöt-hatot előzőleg ismertem. Van, akivel a művészetek világában találkoztam, van, akit pedig valamelyik jól működő vagy éppen próbaidőn lévő másik kommunából, amelyek közül ez, ahová most érkeztünk, nem csak a legrangosabb, de az egyik legrégebben működő közösség is volt egyben. Igaz, a társaság itt is folyamatosan változott, de az idősek szilárd magjával, amely magot két házaspár és azok gyerekei alkották, a ZZ volt az egyik legismertebb és a legjobban összehangolt kommuna a Vízöntő korszak kezdetének globális térképen, amely a Föld gyógyításának szentelte magát a művészetek által. A jelenlévők egy része ősidők óta itt volt, a kezdetek óta, immár második éve, de van, aki csak néhány hónapja jött, ketten például épp most tértek vissza féléves tartózkodásukról a New Age-sziget központjából, méghozzá teljesen megváltozott, új imidzzsel. A férfi: szerzetesi módon egyenetlenül lenyírt, alig hosszú, a fűrész fogaira hasonlító végű hajjal, a szakálla pedig feltűnően kecskeszakállszerű volt, és mintha szándékosan megritkította volna. Őt Ashtonnak hívták, miközben föl-

dink volt. A nő neve: Maja, de *Mayaként* írva persze, amely ahhoz eléggé hindunak hangzott, hogy egy szélesebb szárit viseljen, amely alatt folyton csábítóan mozgott valami, ami viszont mintha már láthatóan foglalt lett volna. Járás közben vonzóan ingott, kissé lehajtott fejjel, míg apró léptekkel haladt a könnyű, nyári szandálokban, úgy, hogy nem látszott az arca, csak amikor hozzáértően oldalra dobta a haját, hogy a vállára hulljon. De amikor fellibbent a szári, még több mutatkozott belőle. Egészen tetszetős lábszára volt.

Úgy tűnt, hogy itt ez a nő volt a főnök, valószínűleg nem régóta, és hogy a Maja ereje joggal tevődött át rá az idősebb pár válláról. Arról a házaspárról van szó, akiké a gyermek, ők ennek a birtoknak a tulajdonosai, amelyet tavalyelőtt vásároltak meg a nagy tó túloldalán tett látogatásból befolyt pénzen. Vagy talán a tengerész rokon segítségével. Vagy egy jómódú nagypapa hagyatékából, aki régi vendégmunkásként időben eldobta a kanalat Németországban. Esetleg a lottó és titkos tulajdonosa, a Mágus segítségével. Vagy a Trilaterális Zöld Csoport segített nekik. A Szaturnuszi Megakorp. Vagy az öböl manói. Emigráns, bánáti antropozófusok. Pán isten skót törpéi. Vagy talán a világ összes jámbor lénye, amelyekben hiszünk, s amelyek megjelennek nekünk, amikor jók vagyunk, vagy amikor éppen elaludtunk, és álmunkban beszélnek hozzánk, és hajnalig a mellünkre telepedve rajtunk ülnek. Sőt, valakivel még bujálkodnak is olykor, nemtől függetlenül, amely témáról ugye a csecsemők születésük után majdnem mindent tudnak már. De hát ki kérdezi a csecsemőket? Hiszen aztán ők is elfelejtik.

És e témát a csecsemőkön kívül Maya is ismeri. Neki ott tanították meg, és Ashton segített neki, amikor három egymást követő éjszakán át a mellkasán ült egy lény. Nem volt semmi különös abban a sokáig áhított rituálában, ám a szeánsz után minden könnyebb lett. Két hosszú hétbe telt, mire visszanyerte testi-lelki erejét, de nem fogant meg. Valamit rosszul csináltak: a manóból nem lett semmi. És szerencsére a törpéből sem, habár azt duplán számolják, mint amikor találkozol Pán istennel, de közben nem törsz ketté. Habár Pán mindenkit összeroppant, legalábbis Ogilvy tanúsága szerint, miközben ez az Ogilvy sohasem tört ketté, annak ellenére, hogy az egész világon ő a legnagyobb Pán-szakértő. Ogilvy tudja a leg-

jobban az élők közül, hogy hol lehet megtalálni Pán istent. Tudja, hogyan kell megközelíteni, hogyan kell megszólítani, majd befogadni a jeleit. És ahhoz is ért, hogy aztán kinek kell átadnia ezeket a jeleket, amikor visszatért a sivatagból, ahol Pán él oly nagy szenvedéllyel. Mert ahol a pusztaság, ott van Pán is, hogy megtermékenyíthessen mindent, ami puszta, hogy utána gyümölcsözzön minden, még az is, ami már rég elvirágzott.
A jelenlévő testvérek erről témázgatnak, Mimivel ezt hallgatjuk egy órával a reggeli előtt, az ebédről álmodozva. Majd később ugyanerre, de nem sokkal érthetőbben, tesz célzásokat Ashton Miminek, miközben a ház mögött tisztogatták kettesben a kerti szerszámokat. S amíg ők tisztogattak, addig mi sem loptuk a napot, ezért így én is hallottam még ezt-azt a témáról a mi éjszakai szomszédunktól, Amostól is, vagy Ejmasztól, kinek hogyan tetszik. Ejmasz arany libanonit szív, és alapból bolond, ezért mindenfélét tud, mert az emberek megnyílnak előtte. Kvázi őrült, ezért nem aggódnak miatta. De néha meg kell nyílnia az embernek.
Remek alak ez az Amos, aki egyébként folyamatosan kerüli Kirát, azt az aprócska, kerek nőcskét, akivel osztja a matracát, és aki napközben üldözi, mert szeretné kihasználni, afféle bibliai módon, hogy minél mélyebben megismerjék egymást, és minél gyakrabban is. Ő pedig mintha akarná is, meg nem is ezt a találkát: talán később, estefelé, de korábban semmiképpen. És éjszaka sem felel meg, mert ki kell menniük az erdőbe, vagy legalább a rétre, hogy szépen, annak rendje-módja szerint, nyugodtan végigcsinálhassák. Miközben bárhová is megy vele az ember, a hölgy mindig felfrissülve tér vissza, feltöltődve, elemében, az ember pedig tele hangyákkal meg mindenféle férgekkel, amelyek rátámadnak szemtelenül, mihelyt lefekszik a hölgy mellé, hogy kényeztesse egy kicsit. Zavarja a férgeket órákon át, de közben arra kell ügyelnie, hogy még véletlenül se öljön meg egyet sem, nehogy aztán utolérje a rossz karma. És mindezt betépve, lemerülve, ingerülten, kiürülve: közben Amos unja az egészet, ezért is nehéz rávenni. Ráadásul azt mesélik, hogy amikor megérkeztek a ZZ-be, már nagyon régen, vagy egy-két hónapja, nem váltak el egymástól, sem ténylegesen, sem szó szerint, ezért először, főleg a kisgyerekek miatt, kikergették őket a házból, hogy az erdőben legyenek, és csak estefelé térjenek vissza, amikor már, mint a vadállatok, megéheztek.

Ez az Amos egyszer elmenekült Kirától, aki sokkal fiatalabb nála, hogy megszabaduljon tőle, egészen Amerikába. Ott viszont egy még rosszabb nőre talált, ugyanilyenre, csak csúnyábbra, és onnan aztán, ellenállva a női vágyaknak, visszatért. Most a libanoniban hisz, de a törpékben még mindig nem, és majd egyedül vagy Kirával együtt elköltözik innen az ősz beállta előtt, hacsak Kira esetleg valaki miatt nem akar még maradni, mert szülnie kell valamikor az év vége felé. Kira gyermeke nem Amostól van, ő akkor még nem volt vele, de ez nem fog gondot okozni, amennyiben elmenne vele Kira onnan. Elmehetnek egyenesen Svédországba: ott lenne hol élniük. Habár más birtokán jobb, mint a sajáton. Mert amikor a sajátodon élsz, ott mindig tatarozgatni kell valamit, ugyanúgy, mint ahogy mindenki szokta, és aztán teljesen belemélyedsz, majd hamarosan rájössz, hogy máris rabszolga lettél. A saját magad, illetve a nőd rabszolgája. Sőt, olykor nem is csak a tiéd és az övé, hanem Isten tudja, kié még, legalábbis addig, amíg megint ki nem szakítod magad, és el nem költözöl a birtokról. És ha esetleg mégsem mennek Svédországba, akkor ott van mindig Marokkó. Itt is, ott is van hol lennie Amosnak, és van mivel foglalkoznia. Hiszen minden mesterség aranyat ér, és aztán lehet lustálkodni, feküdni, akár Kira alatt, míg végre le nem nyugszik, legalább egy-két hónapra.
Kira mindezt mosolyogva hallgatja, és kedvére valónak tűnik neki. Ő eredendően kedves természetű. Csinos szőkeség, épp annyira gömbölyű csak, amennyire kell, ott, ahol kapta, s onnantól fel a köldökéig. És mindez kiválóan áll neki, amikor félmeztelenül vagy egy szűk ruhácskában mászkál fel-alá. A telt feneke és a két tisztességes melle szépen áll, a hófehér fogai kivillannak a telt ajkai mögül. Kacéran forgatja az égszínkék szemeit a közeli erdő irányába, és elindul Amos felé ökölbe szorított kézzel, felkiáltva, hogy itt az ideje vadalmát szedni. Ebből lesz a leves később, némi apró gyümölccsel keverve, hígan, egy kevés rizzsel és néhány fűszernövénnyel a kertből. És Kira azt is tudja, hogy hol tárolják a mazsolát és a fahéjat, úgyhogy befőttet is készítenek később.
Csak az a kár, hogy Kira nem tehén: akkor talán még tejünk is lenne.

LENKES **László** fordítása